

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΡΙΑΣ ΑΔΕΛΦΗΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΔΙΑΠΑΙΔΑΓΩΓΗΣΙΝ ΤΩΝ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ ΜΑΣ

Υπό

ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Προϊσταμένης Ἀδελφῆς
τῆς Σχολῆς Ἀδελφῶν Ἐπισκεπτριῶν

Εἶναι ἕνας ὠραῖος τίτλος καὶ μία καλὴ εὐκαιρία διὰ νὰ γράψῃ κανεὶς τί σκέπτεται διὰ τὴν ἐργασίαν τῆς ἀδελφῆς μὲ κύριον βοηθὸν τὴν διαπαιδαγωγίαν διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῶν σκοπῶν τῆς.

Ὁ κύριος σκοπὸς τῆς Ἐπισκεπτρίας Ἀδελφῆς εἶναι νὰ βοηθήσῃ εἰς τὴν διατήρησιν τῆς ὑγείας τοῦ Ἔθνους, πρᾶγμα ποῦ ἔχει ὡς ἐπακόλουθον τὴν οἰκονομικὴν εὐρωστίαν τοῦ λαοῦ.

Ἡ ὑγιεινὴ σκοπὸν ἔχει νὰ διατηρῇ τὸν πληθυσμὸν ὑγιᾶ, καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἀφ' ἑνὸς ἔχομεν αὐξήσιν τοῦ πληθυσμοῦ, παράτασιν τῆς ζωῆς τῶν ἀνθρώπων, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἀπὸ ἐθνικῆς ἀπόψεως ἔχει μεγάλη σημασία, καὶ ἀφ' ἑτέρου ἀπὸ οἰκονομικῆς ἀπόψεως εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὸ ἐθνικὸν εἰσόδημα. Ὅσον λιγώτεροι οἱ νοσοῦντες τόσον ὀλιγώτεροι ἡμεραργίαι, τόσον ὀλιγώτερα ἢ ἐλάττωσις τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος.

Χωρὶς νὰ ἔχω ἀκριβῆ στοιχεῖα στατιστικῆς, νομίζω ὅτι εἰς τὴν χώραν μας γίνεται μᾶλλον θεραπευτικὴ παρά προληπτικὴ ὑγιεινὴ, δηλαδὴ ἅμα ὁ πληθυσμὸς τῆς ὑπαίθρου νοσήσῃ, λόγῳ πρωτογόνου διαδιδώσεως καὶ ἐλλείψεως πάσης ὑγειονομικῆς διαπαιδαγωγήσεως, τὸ Κράτος ἐξοδεύει τεράστια ποσὰ ἀπὸ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ διὰ τὴν δωρεὰν θεραπείαν αὐτοῦ εἰς τὰ νοσοκομεῖα τῶν πόλεων.

Εἶναι γνωστὸν ὅτι ἡ προληπτικὴ ὑγιεινὴ ἐξακολουθεῖ νὰ ἔχῃ μεγαλυτέραν ἀξίαν καὶ κοστίζει ὀλιγώτερο ἀπ' ὅ,τι ἡ θεραπευτικὴ

ιατρικὴ, παρὰ τὴν ἀνακάλυψιν τῶν ἀντιβιοτικῶν, τὰ ὁποῖα ἕνα μεγάλο μέρος τῶν νοσημάτων θεραπεύουν σύντομα καὶ βασιικά.

* *

Ἄς ἀνατρέξωμεν ὁμῶς δι' ὀλίγων εἰς τὸ ἱστορικὸν τῆς ὀργανώσεως τοῦ σώματος τῶν Ἐπισκεπτριῶν.

Οἱ πρῶτες Ἐπισκέπτριες οἱ ὁποῖες ἐνεφανίσθησαν ὡς ὀργανωμένον σῶμα μὲ κατάρτισιν καλὴ καὶ ὀλοκληρωμένη κατὰ τὰς ἀντιλήψεις τοῦ τέλους τοῦ 19ου αἰῶνος ἦσαν εἰς τὴν Ἀγγλίαν.

Ὁ Καναδᾶς ἐχρησιμοποίησε Ἐπισκέπτριες Ἀδελφές μετὰ τὸ τέλος τοῦ πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου, ὅπως καὶ ἡ Ἀμερικὴ.

Εἰς τὴν Ἑλλάδα αἱ πρῶτες Ἐπισκέπτριες Ἀδελφές αἱ ὁποῖαι ἐξεπαιδεύθησαν συστηματικὰ ἦσαν τῆς Μονοστοῦς Σχολῆς τῶν Ε. Α. πρὶν ἀπὸ τὸ 1936, καὶ μετὰ τὸ 1938 ἄρχισε νὰ λειτουργῇ ἡ Σχολὴ Ἐπισκεπτριῶν μὲ τριῶν ἐτῶν φοίτησιν, καὶ ἀπὸ τότε κάθε ἔτος ἀποφοιτᾷ ἕνας ἀρκετὸς ἀριθμὸς ἀδελφῶν.

Κατὰ τὴν τριετὴν παραμονὴν των εἰς τὴν Σχολὴν καταρτίζονται θεωρητικῶς καὶ πρακτικῶς ὅσον τὸ δυνατὸν καλύτερον, ὥστε ἐξερχόμενοι νὰ δύνανται νὰ ἐργασθοῦν εἰς ὅλας τὰς ὑγειονομικὰς ὑπηρεσίας τοῦ Κράτους ἢ τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας.

Ἡ Ἐπισκέπτρια Ἀδελφὴ διὰ τῆς διαπαιδαγωγήσεως ἀξιοποιεῖ τὰ ἐπιτεύγματα

τῶν ὑγειονομικῶν ἐρευνῶν καὶ συντελεῖ κατὰ ἓνα μεγάλο μέρος εἰς τὴν ἐφαρμογὴν αὐτῶν, διότι αἱ ἐπιστημονικαὶ ἐργασίαι ἐπὶ διαφόρων θεμάτων ὑγιεινῆς δημοσιεύονται συνήθως εἰς ὅλας τὰς χώρας εἰς ἰατρικὰ βιβλία, καὶ περιοδικὰ, τὰ ὁποῖα οὔτε προσιτὰ οὔτε καὶ νοητὰ εἶναι ἀπὸ τὸν ἀπλοῖκον ἄσπτον ἢ τὸν ἄνθρωπον τῆς ὑπαίθρου. Ἡ Ἐπισκέπτρια διδάσκει ἀπλοποιημένα τὰ πορίσματα αὐτά, τὰ χρησιμποιεῖ καὶ τὰ μεταφέρει διὰ τῆς διαφωτίσεως εἰς τὴν συν-οικίαν, ἐργαζομένη εἴτε εἰς τὰ Κέντρα Ὑγείας, τοὺς βρεφικοὺς σταθμοὺς καὶ τὰ ἀντιφυματικά ἰατρεῖα, εἴτε εἰς τὰ χωρία διὰ τῶν κοινοτικῶν ἰατρειῶν τῆς ἀγροτικῆς ἀσφαλίσεως καὶ τῶν κινητῶν ἰατρειῶν τοῦ Π.Ι.Κ.Π.Α. πρὸς τὸ παρόν.

Εἰς τὰ Κέντρα Ὑγείας ἡ ἀδελφὴ διὰ τῆς διαπαιδαγωγήσεως θὰ μάθῃ εἰς τὴν μητέρα τὴν περιποίησιν τοῦ βρέφους τῆς, τὴν ἀποφυγὴν ἐκ μέρους τῆς μητέρας τῶν ἐντερικῶν νοσημάτων, τὴν ἀξίαν τῶν ἐμβολίων διὰ τὴν ἀποφυγὴν τῶν λοιμωδῶν νοσημάτων καὶ ἀργότερον, ὅταν περάσῃ τὸ δεύτερον ἔτος τῆς ἡλικίας του τὸ βρέφος, ἡ ἀδελφὴ θὰ φροντίσῃ ὥστε ἡ μητέρα νὰ γνωρίζῃ πῶς πρέπει νὰ παρακολουθῆσῃ καὶ νὰ βοηθῆσῃ τὴν ὀμαλὴν ψυχικὴν του ἀνάπτυξιν καὶ τὴν πρόληψιν τῶν προσχολικῶν ἀτυχημάτων.

Ἀργότερον, ὅταν τὸ παιδί θὰ πάῃ σχολεῖον, ἡ Ἐπισκέπτρια Ἀδελφὴ τῆς σχολικῆς ὑγιεινῆς, μετὰ τὴν φροντίδα βέβαια τοῦ σχολιάτρου, θὰ κἀνῃ ὁμιλίαι εἰς τὰ παιδιὰ τῶν τάξεων, διὰ νὰ τοὺς μάθῃ τὴν ἀξίαν τῆς καθαριότητος, τῆς καταλλήλου διατροφῆς, τοῦ ὑπαίθρου, τῆς ἀναπαύσεως, κ.ἄ.

Ὁ ἰατρός ἔχει τὴν δυνατὸτητα εἰς ὅλα τὰ χρόνια νοσήματα νὰ διαπαιδαγωγῆσῃ τὸν ἄρρωστον ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς ζωῆς του, διὰ νὰ ἐπηρεασθῇ εὐνοϊκῶς ἡ χρονία νόσος του.

Ἡ Ἐπισκέπτρια Ἀδελφὴ, διὰ τῆς ἀτομικῆς διαπαιδαγωγήσεως εἰς τὰς κατ' οἶκον ἐπισκέψεις τῆς, θὰ παρακολουθῆσῃ τὴν ἐξέλιξιν τῆς νόσου, θὰ ἐξεύρῃ τὴν ἐστίαν μολύνσεως, ἐὰν εἶναι λοιμῶδες τὸ νόσημα, ἢ καὶ τὰ ἄλλα νοσοῦντα ἄτομα.

Ἡ Ἐπισκέπτρια, ἐπομένως, εἴτε διὰ τῆς ὀμαδικῆς διαπαιδαγωγήσεως, ὅπως εἰς τὰ σχολεῖα, εἰς τοὺς γονεῖς τῶν παιδιῶν τοῦ σχολείου, στὴν ἐκκλησίαν μετὰ τὸ τέλος τῆς λειτουργίας, εἰς τὸ οἶκον τῆς Κοινότητος, στὸ ἄλωνι ὅπου μαζεύονται οἱ χωρικοί, εἴτε διὰ τῆς ἀτομικῆς τοιαύτης εἰς τὰς κατ' οἶκον ἐπισκέψεις τῆς, δύναται μετὰ τὰς κατευθύνσεις τοῦ ὑγεινολόγου ἰατροῦ νὰ κρατήσῃ ἐξέχουσαν θέσιν εἰς πολλὰ προβλήματα ὑγειονομικὰ μίᾳς χώρας καὶ νὰ συντελέσῃ θετικὰ διὰ τὴν ἐπίλυσιν ἢ ὑφῆσιν αὐτῶν.

Πρὶν ἀπὸ μερικὸς μῆνας παρηκολούθησα τὴν ἐργασίαν ἐνὸς κινήτου ἰατροῦ τοῦ Π.Ι.Κ.Π.Α. Ἡ Ἐπισκέπτρια Ἀδελφὴ, καθήμενη εἰς μίαν πέτραν μετὰ γύρω τὰς χωρικάς, τοὺς μιλοῦσε μεταχειριζομένη τοπικὰς ἰδιωματικὰς φράσεις γιὰ ἓνα ἔντονο ὑγειονομικὸ πρόβλημα τὸ ὁποῖον ἀπασχολοῦσε ὅλο τὸ χωριό.

Τοὺς ἐξηγοῦσε τὸν τρόπον προφυλάξεως καὶ τὰ μέτρα τὰ ὁποῖα θὰ ἔπρεπε νὰ λάβουν διὰ τὸν περιορισμὸν αὐτοῦ, ὥστε νὰ μὴν νοσήσουν ἄλλοι χωρικοί, τοὺς ἐξηγοῦσε τὴν ἀξίαν τῆς ἰατρικῆς ἐξετάσεως καὶ τὴν ἀξίαν τῆς ἐφαρμογῆς ἰατρικῶν ὁδηγιῶν. Ὅταν φύγαμε, τὴν ρώτησα ἐὰν πίστευε ὅτι οἱ χωρικοὶ θὰ ἀκολουθοῦσαν τίς ὁδηγίες τῆς. Δὲν ἦταν πολὺ αἰσιόδοξη· πίστευε ὅμως ὅτι κάτι θὰ μπορούσε νὰ ἐπιτύχῃ ἐὰν ἐπισκέπτετο συχνότερα τὸ χωριό. Τὸ χωριὸ δὲν εἶχε δικό του γιαντὸ καὶ αὐτὴ θὰ πήγαίμε μετὰ ἀπὸ ἕξ ἑβδομάδες.

Εἶναι πολλὰ τὰ ὑγειονομικὰ προβλήματα τὰ ὁποῖα ὑπάρχουν εἰς τὴν χώραν μας, ἀπὸ τὰ ἀπλούστερα ἕως τὰ πλέον πολυσύνθετα. Ὑγεινολογικὸ πρόβλημα ἦταν ἡ ἐλονοσία, τώρα ἡ φυματίωσις, ὁ μελιταῖος, ὁ τυφός, ὁ ὁποῖος ἐνδημεῖ, τὸ τράχωμα, τὰ παράσιτα: ἀλλὰ τὰ ἀπλούστερα προβλήματα μήπως δὲν εἶναι καὶ σοβαρά; οἱ χωρικοὶ δὲν ξέρουν νὰ χρησιμοποιήσουν τὰ εἰσοδήματά τους, δὲν ξέρουν τὴν ἀνάγκην καὶ τὸν εὐκολον τρόπον τῆς καθαριότητος των, δὲν ξέρουν τὴν ἀξίαν τῆς καταλλήλου διατροφῆς μετὰ τὰ μέσα ποῦ διαθέτουν, ἀκόμα τὸν εὐκολον καὶ ὑγιεινὸν τρόπον τοῦ ἀσπρίσματος. Σὲ πολλὰ χωριά τῆς Θεσσα-

λίαν με τὸν ἀσθέστην ἀνακατεύουν σβου-
νιὰν διὰ τὸ ἐπίσχισμα τοῦ πατώματος.

Ἡ Ἐπισκέπτρια Ἀδελφὴ διὰ τῆς δια-
παιδαγωγήσεως θὰ προσπαθήσῃ νὰ ἀντι-
ληφθοῦν τὴν ἀξίαν τῆς καθαριότητος, τῆς
καταλλήλου χρησιμοποίησεως τῶν χρη-
μάτων καὶ τῶν εἰσοδημάτων των.

Πολυποίκιλος ὁ ρόλος τῆς καὶ ἀπαραί-
τητον μέσον ἢ διαπαιδαγώγησις, ὥστε νὰ
φθάσῃ εἰς τὸν σκοπὸν τῆς. Ὁ ἀσθενὴς νὰ
γίνεται γρήγορα καλὰ καὶ ὁ ὑγιὴς νὰ μὴ
ἀρρωσταίνη καὶ νὰ ξέρῃ καὶ νὰ πιστεύῃ εἰς
τὴν ἀξίαν τῆς υγείας του καὶ τῶν περιοδι-
κῶν ἐξετάσεων.

Εἶναι πολὺ οἰκονομικώτερον—καὶ ἔχω
ὕπ' ὄψιν μου συμπεράσματα στατιστικῶν
τὰ ὁποῖα ἔγιναν εἰς τὴν Ἀμερικὴν—ἐὰν
ἔστελλε τὸ Κράτος ἓνα μέγαλον ἀριθμὸν

Ἐπισκεπτριῶν Ἀδελφῶν, με εὐνοϊκοὺς
ὄρους δι' αὐτάς, μέχρι καὶ τῶν πλέον ἀπο-
μακρυσμένων χωρίων, νὰ φέρουν ἐκεῖ
καὶ νὰ κάνουν γνωστὰς εἰς τοὺς χωρικοὺς
τὰς ὑγειονομικὰς ἀντιλήψεις.

Ἐπομένως ἡ ἐπιστημονικὴ ἔρευνα εἰς
ὅ,τι ἀφορᾷ τὰ προβλήματα ὑγιεινῆς καὶ ἡ
ἐκλαϊκευσις τῆς ἐρεῦνης καὶ διαδόσεως
αὐτῆς μέχρι τοῦ τελευταίου χωρίου ἢ τῆς
μικροτέρας συνοικίας τῶν πόλεων καλὸν
εἶναι νὰ γίνεται ἀπὸ Ἐπισκέπτριαν Ἀδελ-
φὴν κατευθυνομένην πάντα ἀπὸ τὸν ὑγιει-
νολόγον, ἥτις γενομένη ὁ φορεὺς διὰ τῆς
διαπαιδαγωγήσεως τῶν διδασμάτων τῆς
ὑγιεινῆς καθίσταται ἓνας ἀπὸ τοὺς σπου-
δαιοτέρους παράγοντας τῆς ὑγειονομολογικῆς
μορφώσεως καὶ οἰκονομικῆς εὐημερίας τοῦ
λαοῦ μας.

ΔΙΕΘΝΗ ΝΕΑ

ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ

Santurce, Πόρτο Ρίκο.—Ὁ Α. Audino (Πα-
νεπιστήμιον Πόρτο Ρίκο) ἀνεκοίνωσεν ὅτι ἡ
χορήγησις πλήρων θεραπευτικῶν δόσεων ἀντιθυ-
ρεοειδικῶν φαρμάκων εἰς ἐγκύους γυναῖκας
αἵτινες πάσχουν ἐκ θυρεοειδοτοξικώσεως, ἀυ-
ξάνει τὰς πιθανότητας ἀποκτήσεως ζώντων βρε-
φῶν. Ὁ ἀνωτέρω περιέγραψεν ὁμάδα 8 ἀσθενῶν
εἰς ἃς παρετηρήθησαν ἐν συνόλῳ 10 κυήσεις, ἐξ ὧν
μία πολλαπλῆ. Ἐγενήθησαν 8 φυσιολογικὰ παι-
διά, 2 πρόωρα καὶ 1 νεκρόν. Τὸ τελευταῖον προ-
ῆρχετο ἐκ μητρὸς ἥτις ἐπίσης ἔπασχεν ἐκ κυκλο-
φορικῆς ἀνεπαρκειᾶς καὶ ἔφερε πολλαπλᾶ ἰνώ-
ματα. Ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς θεραπείας πρέπει νὰ
γίνηται χρῆσις πλήρους θεραπευτικῆς δόσεως
πρὸς μείωσιν τοῦ βασιικοῦ μεταβολισμοῦ, ὅσον τὸ
δυνατὸν ταχύτερον, εἰς +20 ἔως +25. Ἡ δόσις ἐν
συνεχείᾳ ταχέως μειοῦται πρὸς ἀποφυγὴν ὑποθυ-
ρεοειδισμοῦ. Διάλυμα Lugol χορηγούμενον κατὰ τὸ
τελευταῖον τρίμηνον βοηθεῖ εἰς τὴν πρόληψιν προσ-
βολῆς τοῦ βρέφους ὑπὸ κρετινισμοῦ. Ὁ θηλασμός
πρέπει ν' ἀποφεύγηται, ἐφ' ὅσον ἡ μήτηρ λαμβάνει
ἀντιθυρεοειδικὰ φάρμακα μετὰ τὸν τοκετόν, καθ'
ὅσον αἱ τοιαῦται συνθέσεις εὐκόλως διαχέονται
ἐντὸς τοῦ γάλακτος τῆς μητρὸς.

ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ

Paris, Γαλλία.—Ὁ G. David (Παρίσιοι)
ἀνεκοίνωσεν ὅτι προκειμένου περὶ μεταγίσεων
βρεφῶν καὶ μικρῶν παιδιῶν πρέπει νὰ λαμβάνων-
ται εἰδικαὶ προφυλάξεις. Τὸ νωπὸν αἷμα προτιμᾶ-
ται τοῦ συντετηρημένου, ἀλλ' ἡ χρῆσις ἐρυθρῶν
αιμοσφαιρίων εἶναι ἔτι προτιμωτέρα διὰ τὴν ἀπο-
κατάστασιν τῆς ἀναιμίας, διότι δι' αὐτῆς χορηγεῖ-
ται μέγιστος ἀριθμὸς κυττάρων εἰς ἐλάχιστον
ὄγκον. Ἐπειδὴ τὰ βρέφη εἶναι λιαν εὐάλωτα ὑπὸ
τῆς ἥπατίτιδος, ὁσάκις ἀπαιτοῦνται πρωτεΐναι,
χορηγεῖται λευκωματίνη, ὡς ἀσφαλέστερα τοῦ
πλάσματος. Τὸ ἀσφαλέστερον ἀντιπηκτικὸν διὰ
μεταγίσεις βρεφῶν εἶναι 4 κ.ἐκ. διαλύματος 10 %
κιτρικοῦ νατρίου ἀνὰ 100 κ.ἐκ. αἵματος. Ἐπειδὴ
τὰ πλείστα ἐκ τῶν βρεφῶν πάσχουν ἐξ ὑπασθε-
σταιμίας, ἥτις ἐπιδεινοῦται διὰ τῶν κιτρικῶν ἀλά-
των, συνιστᾶται ἡ χορήγησις ἐπιπροσθέτως γλυ-
κονούχου ἀσθεστίου μεθ' ἐκάστην μεταγίσειν αἵ-
ματος. Ὁ David φρονεῖ ὅτι ὁ ρυθμὸς χορηγήσεως
αἵματος δὲν πρέπει νὰ ὑπερβαίη τὰς 8 σταγόνας
κατὰ λεπτόν. Πρὸ τῆς μεταγίσεως, συνιστᾶ τὴν
χορήγησιν ἀντιισταμινικοῦ φαρμάκου, πρὸς προ-
άσπισιν κατὰ τῶν ἀλλεργικῶν ἀντιδράσεων, αἵτι-
νες δυνατὸν νὰ εἶναι σοβαραί.